

Рибешч ліманний

Vimba vimba
(Linnaeus, 1758)

Клас
Променепері риби – Actinopterygii

Ряд
Коропоподібні – Cypriniformes

Родина
Коропові – Cyprinidae

Охоронний статус: BernC: III; ЧКК: NT

Поширення. Басейни Північного (річки Везер і Ельба), Балтійського (до Південної Швеції та Південної Фінляндії), Чорного (північне узбережжя, переважно від Дунаю до Кубані; у Криму відсутній) та Азовського морів [1; 2].

Україна: Басейни всіх великих річок (Сіверський Донець, Дніпро, Південний Буг, Дністер, Прут, Дунай) і солонуваті води лиманів північно-західної частини Чорного та північної частини Азовського морів [3]. У басейні Верхнього Дністра та в деяких

притоках Дніпра утворює, очевидно, місцеву форму [1; 4].

Середовище існування та особливості біології. Більшу частину життя проводить у солонуватих водах лиманів, звідки з осені до весни заходить у річки [3]. Нерестова міграція в Карпатському регіоні України відбувається у квітні [4]. Тяжіє до значних глибин. Вперше приступає до розмноження у 3-4-річному віці при довжині тіла більше 17-20 см; живе до 10-12 років [3]. Нерест порційний [4], відбувається у квітні-червні на ділянках із щіль-

ним субстратом і доброю аерацією. Плодючість – 24000-85000. Молоді особини харчуються планктоном з поступовим переходом на бентос, використовуючи як рослинну, так і тваринну їжу [3]. Дорослі риби – бентофаги; значно рідше живляться підводною рослинністю [4].

Сучасний стан. Спостерігається помітне зменшення чисельності [3]. У середині ХХ ст. частка рибця в уловах на р. Прут досягала 11-18 %, а на Верхньому Дністрі – 9,4 % за кількістю та 7,7 % за біомасою [4].

Фактори загрози. Гідробудівництво, забруднення водойм і перепромисел [3; 5], а також забір гравію, регулювання русел.

Рекомендовані заходи охорони. Заборона на вилов, штучне розведення з подальшим випуском у річки, створення заповідних об'єктів для збереження туводної форми, насамперед на Верхньому Дністрі [3].

Джерела інформації:

1. Шнаревич, 1968; 2. Турянин, 1982; 3. Мовчан, Смірнов, 1983; 4. Редкіє..., 1988; 5. Kottelat, Freyhof, 2007;

Текст: І. Скільський, Л. Потіш
Фото: ihr.hu

